

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1. Dane administracyjne

Miasto i gmina Chojna leżą w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Od strony zachodniej przez Odrę gmina graniczy z Niemcami, od południowej z gminami Cedynia i Moryń, od wschodniej z gminami Trzcińsko-Zdrój i Banie, a od północnej – z gminą Widuchowa.

Siedzibą gminy jest miejscowość Chojna – (położenie geograficzne N 52°58' E 14°25'). W skład gminy wchodzi 22 sołectwa.

Gmina zajmuje powierzchnię 330,47 km², co czyni z niej największą obszarowo gminę powiatu i jedną z większych w województwie. Gminę zamieszkuje 14.073 osób, z czego w mieście Chojna – 7.071 osób.

Gmina ma charakter rolniczy: 49,6 % (1638,9 km²) powierzchni gminy zajmują użytki rolne, 37,8% (121,6 km²) lasy i zadrzewienia, 3,5 % (115,1 km²) tereny zabudowane, a 2,4% (80,6 km²) – wody powierzchniowe.

Przez teren gminy biegną dwie drogi krajowe: droga nr 26 Krajnik Dolny – Myślibórz i droga nr 31 Szczecin – Kostrzyn, oraz wojewódzkie: droga nr 122 Krajnik Dolny – Pyrzyce i droga nr 124 Osinów Dolny - Chojna, prowadzące do przejść granicznych z Niemcami oraz zelektryfikowana linia kolejowa relacji Kostrzyn – Szczecin, służąca głównie transportowi towarowemu.

Gmina jest ośrodkiem usług produkcji materiałów budowlanych, przewozów transportowych, handlu, w szczególności przygranicznego. Gospodarka gminy w znacznym stopniu opiera się na działalności wielkoobszarowych gospodarstw rolnych, w której głównie przeważa produkcja roślinna. Duży potencjał do wykorzystywania stanowią tereny po byłych wojskach rosyjskich.

2.2. Położenie geograficzne

Zgodnie z podziałem Polski na mezoregiony fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (1994) obszar gminy leży w zasięgu prowincji Niż Środkowoeuropejski i podprowincji: Pojezierza Południowobałtyckie.

W skład podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie wchodzi makroregion Pojezierze Zachodniopomorskie i mezoregion Pojezierze Myśliborskie obejmujący swym zasięgiem cały obszar gminy Chojna.

Pojezierze Myśliborskie – rozciąga się na obszarze około 1813 km² pomiędzy doliną Odry a doliną górnej Płoni. Dzięki dość dużym różnicom wysokości terenu (od 167 m n.p.m. do 110 m n.p.m.) obszar ten charakteryzuje się znacznym urozmaiceniem terenu. Moreny czołowe i rynny lodowcowe, ułożone prostopadle w stosunku do tych pierwszych wyznaczają różnorodne ukształtowanie tego terenu wraz z licznymi jeziorami.

2.3. Warunki środowiskowe

Warunki środowiskowe gminy w dużym stopniu uzależnione są od położenia geograficznego, jest ono bardzo istotną cechą, z której wynika odrębność danego terytorium. W zależności od położenia kształtują się warunki przyrodnicze oraz klimatyczne obszarów.

Teren na którym położona jest gmina Chojna pod względem klimatycznym leży na granicy dwóch obszarów wynikające z podziału na dzielnice klimatyczne. Północna część obszaru różni się od południowej, jest stosunkowo ciepła i sucha. Pokrywa śnieżna trwa 40 – 60 dni, przymrozki trafiają się w ciągu dwóch miesięcy. Średni opad roczny wynosi 450 – 600 mm, a liczba godzin ze słońcem jest stosunkowo duża.

Przebieg średnich temperatur miesięcznych wyznacza dwa ważne dla rolnictwa okresy: gospodarczy i wegetacyjny. Okres gospodarczy rozpoczyna się między 16 a 20 marca, a kończy się między 27 listopada, a 4 grudnia. Trwa więc 252 do 262 dni, a okres wegetacyjny rozpoczyna się na przełomie marca i kwietnia, a kończy się w pierwszej dekadzie listopada i trwa od 217 do 223 dni. Stopień wystąpienia szkód gradowych i przymrozków w okresie wegetacji jest dość wysoki. Zdarzają się one zarówno wiosną (początek wegetacji) jak i jesienią, w czasie dojrzewania roślin o długim okresie rozwojowym. Przymrozki w wielu miejscach w kwietniu stanowią 70%, a w październiku 20% ogólnej liczby dni z przymrozkami okresu wegetacyjnego.

Klimat w części południowej gminy ma charakter przejściowy pomiędzy chłodnym i dość wilgotnym klimatem morskim, a suchym i ciepłym klimatem charakteryzującym dorzecza środkowej Warty i środkowej Wisły. Dni z przymrozkami jest tutaj ponad 100,

a opady wynoszą średniorocznie około 550 mm. Czas trwania pokrywy śnieżnej, tak samo jak na północy gminy, trwa od 40 do 60 dni.

Pod względem czasu trwania okresu wegetacji część południowa nie różni się bardzo od północy regionu. Okres wegetacji zaczyna się z początkiem kwietnia i kończy się z początkiem listopada.

Temperatury powietrza w obydwu dzielnicach klimatycznych są zbliżone i wynoszą średnio w ciągu roku ok. 9° C.

Wartości średnich temperatur miesięcznych przedstawia tabela 1.

Wartości średnich miesięcznych temperatur w 2000 roku

T a b e l a 1

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatury [°C]	1,3	3,5	4,2	11,0	14,1	15,6	15,3	16,4	13,2	12,3	7,0	3,0

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego, 2001 r.

W warunkach klimatu lokalnego obserwuje się pewne różnice pomiędzy użytkowanymi rolniczo obszarami wysoczyzny morenowej i wyżej położonymi fragmentami teras nadzalewowych a wilgotnymi, zajętymi przez użytki zielone oraz doliny Odry i większymi dolinkami bocznymi. Te pierwsze charakteryzują się dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzaniem. Mniej korzystnymi lub nawet niekorzystnymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi, częstym występowaniem mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i inwersji temperatur oraz zdecydowanie ukierunkowanym przewietrzaniem wyróżniają się dna większych obniżzeń dolinnych. Specyficzne warunki klimatu lokalnego mają rozległe tereny leśne. Lasy charakteryzują się na ogół dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi o zmniejszonych wahaniami dobowych, jednak z gorszymi warunkami solarnymi (zacienienie). Są to jednak tereny o wzbogaconym składzie fizyko-chemicznym powietrza w tlen, ozon, olejki eteryczne (fitoncydy) oraz inne substancje śladowe podnoszące komfort bioklimatyczny.

Ogólne warunki klimatyczne dla rolnictwa określane są jako niekorzystne. Powodem są: niedobory ciepła w okresie wegetacyjnym, przesuszenie wierzchniej warstwy gleby oraz zagrożenie przymrozkami przygruntowymi.

2.4. Użytkowanie terenu

Gmina Chojna jest typową gminą wiejską o charakterze rolniczo – leśnym. Powierzchnie leśne rozmieszczone są nieregularnie na terenie całej gminy. Natomiast grunty orne w większości położone są głównie w części centralnej, okalając miasto Chojna.

Uproszczoną strukturę użytkowania gruntów na terenie gminy Chojna, na podstawie danych pochodzących z Urzędu Gminy w Chojnie przedstawiono w tabeli 2.

*Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Chojna
(stan na dzień 01.01.2004 r.)*

Tabela 2

Rodzaje gruntów	Powierzchnia ewidencyjna [ha]	Udział w ogólnej powierzchni [%]	
Powierzchnia ogólna	33.047	100	
Użytki rolne	16.389	49,59	
grunty orne	13.336	40,35	
Sady	347	1,05	
łąki trwałe	1.768	5,35	
pastwiska trwałe	528	1,60	
grunty rolne zabudowane	294	0,89	
grunty pod stawami	0	0	
grunty pod rowami	116	0,35	
Użytki leśne	12.497	37,82	
Lasy	12.350	37,37	
grunty zadrzewione i zakrzewione	147	0,44	
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1.151	3,48	
tereny mieszkalne	11	0,03	
tereny przemysłowe	6	0,02	
inne tereny zabudowane	14	0,04	
zurbanizowane tereny niezabudowane	9	0,03	
tereny rekreacyjne wypoczynkowe	48	0,14	
tereny komunikacyjne	drogi	971	2,94
	kolejowe	92	0,28
	inne	0	0
użytki kopalne	0	0	
Wody	806	2,44	
powierzchniowe płynące	419	1,27	
powierzchniowe stojące	387	1,17	
Tereny inne	1.204	3,64	
użytki ekologiczne	0	0	
Nieuzytki	1.151	3,48	
tereny różne	53		

Źródło: Urząd Gminy w Chojnie, Główny Urząd Geodezji i Kartografii Warszawa

Jak wynika z powyższych tabeli największy udział procentowy w powierzchni gminy mają użytki leśne i rolne - łącznie 87,41%. Powierzchnia wód na terenie gminy (806 ha)

stanowi wartości średnie w porównaniu z innymi gminami powiatu. Zauważalny jest niski procentowy udział użytków rolnych w porównaniu z innymi gminami powiatu. Ponad 30% obszaru gminy stanowi teren Cedyńskiego Parku Krajobrazowego.

Taki sposób użytkowania gruntów w oparciu o bogate zasoby krajoznawcze i kulturowe predysponują gminę do rozwoju w kierunku turystycznym. Ponadto funkcja turystyczna może przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju stać się równorzędna z funkcją rolniczą.

2.5. Walory kulturowe

Na terenie gminy Chojna istnieje znaczna ilość zabytków kulturowych. Do najbardziej interesujących zabytków na terenie gminy należą kościół gotycki z cegły na podbudowie kamiennej, dzieło Henryka Brunsberga ze Szczecina z XIV wieku oraz ratusz gotycki z pierwszej połowy XIV wieku, znajdujące się na terenie starego miasta w Chojnie. Został on wzniesiony przez mieszczan chojeńskich i stanowił Dom Kupca. Ważnym elementem kulturalnym miasta Chojna są także mury obronne z XIII – XV w. z basztami i bramami: Barnkowską – zamykającą miasto od wschodu, i Świecką – zamykającą miasto od zachodu.

Ponadto na terenie gminy występuje szereg zabytkowych kościołów, znajdujących się m.in. w miejscowościach Barnkowo, Krzymów, Krajnik Górny, Mętno.

Wykaz zabytkowych obiektów znajdujących się na terenie gminy Chojna przedstawia tabela 3.

Wykaz zabytkowych obiektów na terenie gminy Chojna

T a b e l a 3

Gmina	Miejscowość	Obiekt
Chojna	Białęgi	• Kościół Parafia św. Józefa –Warnice
	Brwice	Kościół św. Antoniego
	Chojna	• Kościół św. Trójcy • Kościół św. Marka • Teren Starego Miasta • Ratusz • Obwarowania miejskie • Klasztor poaugustiański • Kaplica św. Jana Kościół NMP
	Garnowo	Kościół M.B. Wspomożenia Wiernych
	Godków	Kościół Maksymiliana Marii Kolbego
	Grzybno	Kościół Antoniego z Padwy
	Jelenin	Kościół Matki Bożej Szkaplerznej

	Krajnik Dolny	<ul style="list-style-type: none"> • Cmentarz przykościelny Ruiny kościoła
	Krzymów	<ul style="list-style-type: none"> • Pałac Kościół św. Józefa
	Mętno	Kościół Zwiastowania NMP
	Mętno Małe	Kościół
	Narost	Kościół M.B. Królowej Polski
	Nawodna	Kościół św. Krzyża
	Rurka	<ul style="list-style-type: none"> • Kaplica Templariuszy • Dwór
	Zatoń Dolna	• Kościół św. Maksymiliana Marii Kolbego

Źródło: Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Gryfińskiego 2001-2010, Folder Reklamowy Powiatu Gryfińskiego

Na terenie gminy Chojna wdrażany jest ponadto projekt EuRoB - Europejski Szlak Gotyku Ceglanego jest realizowany w ramach Programu Unii Europejskiej INTERREG III. Jego celem jest stworzenie szlaku tematycznego, prezentującego dziedzictwo architektury gotyku ceglanego w miastach położonych w basenie Morza Bałtyckiego. Projekt ma na celu także pobudzenie turystyki jako gałęzi gospodarki lokalnej i regionalnej.

Niestety stan wielu zabytków na terenie gminy nie jest zadowalający, z tego względu część z zabytków wymaga renowacji i prac konserwatorskich.

2.6. Uwarunkowania społeczne

2.6.1. Procesy demograficzne

Gmina Chojna jest typową gminą miejsko - wiejską, zamieszkałą przez 14.073 mieszkańców na powierzchni 330,47 km² (stan na rok 2003). Gęstość zaludnienia wynosi 42,6 osoby na 1 km². Gminę Chojna tworzy 44 miejscowości w tym 22 sołectwa. Ludność na terenie gminy rozmieszczona jest stosunkowo równomiernie. Najwięcej mieszkańców koncentruje miasto Chojna – 7.071 (50,2%), a w dalszej kolejności Nawodna, Grzybno, Krzymów i Lisie Pole. Łącznie te trzy duże wsie skupiają prawie 20% ludności gminy. Kształtowanie się liczby mieszkańców gminy w przeciągu ostatnich pięciu lat przedstawia tabela 4.

Liczba mieszkańców gminy wraz przyrostem naturalnym

Tabela 4

Rok	Liczba mieszkańców gminy	Przyrost naturalny
1998	14.091	+ 77
1999	14.117	+ 26
2000	14.119	+ 2
2001	14.129	+ 10
2002	14.004	- 125
2003	14.073	+ 69

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie

Gmina Chojna cechuje się niewielką nadwyżką liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. Kobiety stanowią 50,5%, a mężczyźni 49,5%. Różnica ta dotyczy w szczególności grupy produkcyjnej mieszkańców gminy.

Strukturę demograficzną z podziałem na klasy produkcyjne przedstawia tabela 5.

Struktura demograficzna ludności gminy Chojna

Tabela 5

Wiek	Liczba mieszkańców
Przedprodukcyjny	3.625
Produkcyjny	8.588
Poprodukcyjny	1.791
Ogółem	14.004

Zródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie 2002

Na podstawie danych o migracji ludności można stwierdzić, że przyrost naturalny w gminie Chojna jest znacznie wyższy od przeciętnego w regionie i nieco wyższy od przeciętnego w powiecie. Ujemne saldo migracji w powiecie na tle dodatniego salda dla gminy Chojna potwierdza znaczenie miasta Chojna jako lokalnego ośrodka wzrostu gospodarczego i społecznego. Ponadto na tle powiatu gmina Chojna wyróżnia wyższym odsetkiem ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz poprodukcyjnym. Zaznacza się też niewielka przewaga kobiet.

2.6.2 Struktura sieci osadniczej

Głównym ośrodkiem gminnym jest wieś Chojna, położona w centralnej części gminy. Gminę Chojna tworzy 44 miejscowości w tym 22 sołectwa. Zestawienie jednostek terytorialnych przedstawia tabela 6.

Struktura sieci osadniczej na terenie gminy Chojna

Tabela 6

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1	Bara	68
2	Barnkowo	28
3	Białęgi	132
4	Boguszczyń	5
5	Brwice	188
6	Czartoryja	281
7	Drozdowo	2
8	Granowo	56
9	Godków	322
10	Godków Oś.	342
11	Grabowo	110
12	Graniczna	164
13	Grzybno	725

14	Jelenin	190
15	Jelonki	4
16	Kaliska	15
17	Kamienny Jaz	277
18	Krajnik Dolny	266
19	Krajnik Górny	158
20	Krupin	43
21	Krzymów	669
22	Kuropatniki	3
23	Lisie Pola	50
24	Lisie Pole	580
25	Łaziszcze	230
26	Mętno	202
27	Mętno Małe	85
28	Nadolnik	3
29	Narost	253
30	Nawodna	765
31	Ognica	23
32	Ostrów	4
33	Pniewko	1
34	Przyciesie	5
35	Raduń	5
36	Rurka	155
37	Stoki	106
38	Strzelczyn	370
39	Strzeszewko	21
40	Trzeszcze	4
41	Wilcze	6
42	Wilkoszyce	25
43	Zatoń Dolna	61
44	Chojna	7.002
	Ogółem	14.073

Zródło: Urząd Gminy w Chojnie 2004 r

2.7. Uwarunkowania gospodarcze

2.7.1. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze KUPON – REGON

Na terenie gminy prowadzona jest indywidualna działalność gospodarcza przez 1.177 podmiotów gospodarczych. 792 przedsiębiorstwa funkcjonują na terenie miasta, natomiast na obszarze wiejskim obecnych jest 385 podmiotów.

Struktura podmiotów gospodarczych w gminie Chojna na dzień 19.03.2004 przedstawia się następująco:

- sfera usługowa 406
- sfera handlowa 629
- sfera budowlana 129

- sfera produkcyjna 13
- sfera transportowa 61

2.7.1.1 Perspektywy rozwoju gospodarczego gminy

Zgodnie z planem ogólnym zagospodarowania miasta i gminy, wyznaczone są trzy podstawowe kierunki rozwoju: rozbudowa bazy przetwórstwa rolno spożywczego, rozwój infrastruktury.

Gmina Chojna dysponuje terenami, które mogą zostać wykorzystane z myślą o rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej. Gmina zainteresowana jest różnorodnymi, nieuciążliwymi ekologicznie inwestycjami przemysłowymi, współpracą w dziedzinie rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego, usług, handlu i zaplecza turystycznego. Korzystnym aspektem jest przygraniczne położenie gminy, w pobliżu dwóch przejść granicznych w Krajniku Dolnym i Osinowie Dolnym. Zgodnie z profilem gminy Chojna, (przygotowanym na etapie poprzedzającym opracowanie strategii rozwoju gminy), duże oczekiwania wiążą się z zagospodarowaniem terenów inwestycyjnych po byłej bazie wojsk Federacji Rosyjskiej. Impuls rozwojowy może nastąpić dzięki realizacji gminnego projektu, którego celem jest zagospodarowanie terenów po byłym lotnisku. Teren zajmuje powierzchnię 510,7 ha, posiada własne ujęcie wody i jest w znacznej części zabudowany. W części technicznej byłego lotniska do zagospodarowania jest 407 ha na działalność gospodarczą i produkcję nieuciążliwą, tj. przemysł, składy, przetwórstwo rolno spożywcze, handel, rzemiosło i usługi. Istniejące pasy startowe mogą służyć do celów agrotechnicznych i pożarniczych. Niektóre obiekty (hangary samolotowe, budynki gospodarcze, magazynowe) po adaptacji mogłyby służyć np. za: bazę produkcyjną, bazę przeładunkową w eksporcie, magazyny. Kierując się tak obraną strategią należy wyraźnie wskazywać tereny o przeznaczeniu inwestycyjnym a w dalszej kolejności dokonując ich uzbrojenia i udostępniać inwestorom pod inwestycje.

2.8. Rolnictwo

2.8.1. Uwarunkowania ogólne

Rolnictwo odgrywa bardzo ważną rolę w tworzeniu struktury gospodarczej tego terenu. Skupia ono znaczne zasoby w postaci siły roboczej oraz majątku trwałego. Zrównoważony rozwój rolnictwa na tym terenie opiera się na:

- korzystnych warunkach przyrodniczych; (wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej kształtuje się na poziomie (73,4 pkt.)
- znacznych zasobach siły roboczej,
- małym udziale gleb o wysokich klasach bonitacji, przewaga gleb średnich i słabych

Na terenie gminy Chojna funkcjonuje 533 gospodarstw rolnych (powierzchnia powyżej 1 ha) i 685 działek rolnych (powierzchnia poniżej 1 ha). Przeciętna wielkość dla gospodarstwa to 13,5 ha.

Gmina Chojna posiada dogodne warunki do rozwoju rolnictwa, jednak obecnie boryka się z problemami dotyczącymi przekształceń własnościowych związanych z prywatyzacją PGR-ów. Procesy te spowodowały spadek liczby zatrudnionych w rolnictwie uspołecznionym i przejście zatrudnionych do gospodarstw indywidualnych. Przy ekstensywnej gospodarce roślinnej (dominacja zbóż w zasiewach) i zwierzęcej (niska obsada bydła i trzody chlewnej) prowadzonej na terenie gminy nie zapewnia to właścicielom gospodarstw wysokiej dochodowości. Ponadto problemem jest struktura obszarowa gospodarstw rolnych na terenie gminy.

Poniższa tabela przedstawia charakterystykę gospodarstw rolnych:

Struktura obszarowa gospodarstw gminy Chojna

Tabela 7

Powierzchnia gospodarstw	Liczba gospodarstw
do 1ha	685
1 – 5 ha	284
5 – 10 ha	96
10 – 15 ha	55
powyżej 15 ha	98
Ogółem	1.218

Zródło: US Szczecin Powszechny „Spis Rolny 2003”

W ogólnej liczbie gospodarstw największy udział (ponad 50%) mają gospodarstwa małe do 1 ha. Większość gruntów jest we władaniu Agencji Nieruchomości Rolnych około 62% i rolników indywidualnych.

Główne kierunki produkcji rolnej to:

- uprawy
- produkcja zwierzęca

2.8.2. Produkcja roślinna i zwierzęca

Strukturę użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych przedstawia tabela 8.

Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych

Tabela 8

Wyszczególnienie	Ogółem		w tym gospodarstwa indywidualne	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]
OGÓLEM	17.892	100,0	14.154	100,0
użytki rolne	16.602	92,8	13253	93,6
grunty orne	15.118	84,5	12318	87,0
w tym				
odłogi	853	4,8	695	4,9
ugory	402	2,2	402	2,8
sady	39	0,2	39	0,3
łąki	1.114	6,2	698	4,9
pastwiska	331	1,9	198	1,4
lasy i grunty leśne	231	1,3	182	1,3
pozostałe grunty	1.058	5,9	719	5,1

Źródło: US Szczecin „Powszechny Spis Rolny 2003”

Według przeprowadzonego w 2002 roku Powszechnego Spisu Rolnego struktura gospodarki rolnej przedstawia się następująco:

Powierzchnia zasiewów głównych ziemiopłodów

Tabela 9

Wyszczególnienie	Ogółem		W tym gospodarstwa indywidualne	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Ogółem	13.863	100,0	11.222	100,0
zboża ogółem¹⁾	10.775	77,7	8.882	79,1
w tym zboża podstawowe z mieszankami	10.600	76,5	8.707	77,6
strączkowe jadalne na ziarno	1	0,0	1	0,0
ziemniaki	179	1,3	179	1,6
przemysłowe	2.787	20,1	2.039	18,2
w tym:				
buraki cukrowe	268	1,9	9	0,1
rzepak i rzepik	2.519	18,2	2.030	18,1

pastewne²⁾	27	0,2	27	0,2
pozostałe	94	0,7	94	0,8
w tym warzywa	41	0,3	42	0,4

Źródło: US Szczecin Powszechny „Spis Rolny 2003”

1) Zboża ogółem łącznie z kukurydzą na ziarno

2) Łącznie z mieszankami zbożowo - strączkowymi

Strukturę użytkowania gruntów ornych według zasiewów zbóż przedstawia tabela 10.

Powierzchnie zasiewów zbóż podstawowych

T a b e l a 10

Wyszczególnienie	Ogółem		w tym gospodarstwa indywidualne	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Ogółem	10.199	100,0	8.306	100,0
pszenica	7.481	73,3	5.786	69,7
żyto	910	8,9	879	10,6
jęczmień	898	8,8	793	9,5
owies	186	1,8	186	2,2
pszenżyto	725	7,1	663	8,0

Źródło: US Szczecin „Powszechny Spis Rolny 2003”

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że w strukturze zasiewów dominują zboża, zajmując ponad 77% powierzchni zasiewów. Wśród zbóż największy udział ma pszenica (około 73,3%). Zdecydowanie mniejszą rolę pełnią i jęczmień (8,8%) oraz żyto (8,9%). Stosunkowo duży udział ma także rzepak, który tradycyjnie był uprawiany w byłych gospodarstwach państwowych. Zajmuje on około 18% powierzchni upraw. Niewielki natomiast jest udział roślin okopowych, ziemniaków i buraków – około 2%.

Szczegółowe dane dotyczące kierunków hodowli zamieszczone są w tabeli 11.

Gospodarstwa rolne utrzymujące zwierzęta gospodarskie wg gatunków

T a b e l a 11

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw	w % ogółu gospodarstw rolnych
Bydło	110	9,0
W tym krowy	98	8,0
W tym krowy mleczne	98	8,0
Trzoda chlewna	209	17,2
W tym lochy	121	9,9
Owce	6	0,5
W tym maciorki 1-roczone i	5	0,4

starsze		
Kozy	21	1,7
W tym samice 1-letnie i starsze	18	1,5
Konie	32	2,6
W tym konie 3-letnie i starsze	27	2,2
Króliki (samice)	64	5,3
Pozostałe zwierzęta futerkowe (samice)	#	0,1
Pnie pszczele	25	2,1
Drób ogółem	382	31,4
W tym drób kurzy	367	30,1

Zródło: US Szczecin Powszechny „Spis Rolny 2003”

Podsumowując, z uwagi na duży udział w strukturze zasiewów roślin zbożowych, o niskim wskaźniku pracochłonności i małą obsadę zwierząt gospodarskich (zwłaszcza bydła), można uznać, że rolnictwo na terenie gminy Chojna ma charakter mało intensywny.

2.9. Turystyka

Bardzo urozmaicony i zarazem zróżnicowany krajobraz, liczne i malownicze jeziora, zróżnicowane gatunkowo kompleksy leśne w niewielkiej odległości od miasta Chojna, klimat i jego korzystne walory zdrowotne oraz czyste powietrze, stwarzają szerokie możliwości wykorzystania obszaru dla turystyki i rekreacji mieszkańców Chojny i regionu szczecińskiego, jak również mieszkańców strefy przygranicznej Niemiec (turystyka tranzytowa).

Usankcjonowaniem prawnym mającym na celu zachowanie walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu było powołanie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego. Prawie 31% obszaru gminy znajduje się w granicach Parku a ponad połowa obszaru gminy wchodzi w skład jej otuliny czyli strefy ochronnej. Główną funkcją CPK obok ochrony środowiska przyrodniczego jest rekreacja. Dla terenu samego parku preferowaną formą turystyki jest turystyka krajoznawczo-pieszna i rowerowa oraz sporty wodne – żeglarstwo i kajakowanie. Powinno się ograniczyć lokalizację ośrodków wypoczynkowych o trwałej zabudowie do jedynie ogólnodostępnych pól biwakowych bądź plaż oraz wyznaczania ścieżek dydaktycznych, wykonanie punktów widokowych (platform), wiat przeciwdeszczowych, miejsc odpoczynku i tablic informacyjnych.

Na terenie parku możliwa jest lokalizacja małych (do 100 miejsc) pól namiotowych w rejonie wsi i jeziora Mętno i jeziora Ostrów. Jezioro Mętno posiada wody w III klasy czystości i może być w ograniczonym zakresie wykorzystywane do kąpieli. Brzegi są raczej trudnodostępne, zabagnione i porośnięte roślinnością szuwarowo – bagienną. Jest to niewątpliwie poważne ograniczenie dla lokalizacji ogólnodostępnych plaż. Nad jeziorem Mętno poza projektowanym ośrodkiem wypoczynkowo – rekreacyjnym nie powinno się lokalizować żadnych innych ośrodków. Do najbardziej przydatnych do wypoczynku i kąpieli należy jezioro Ostrów o czystych wodach w II klasie czystości. Analogicznie jak w przypadku jeziora Mętno, poza istniejącym zagospodarowaniem wypoczynkowo – rekreacyjnym nie należy i nie przewiduje się żadnego innego zagospodarowania. Rozwój wypoczynku letniskowego w tej części Parku i gminy powinien odbywać się na bazie istniejącej infrastruktury.

Ponadto należy rozważyć możliwości rozwojowe i starać się wspierać na terenie gminy agroturystykę. Wiele miejscowości posiada także możliwości rozwoju tej formy turystyki na bazie istniejącego zainwestowania. Panuje tu cisza i spokój umożliwiający prawdziwy wypoczynek, powietrze jest czyste, a uroda okolicznych lasów i jezior gwarantuje powrót sił fizycznych i psychicznych.

Wykorzystując swoje zasoby turystyczne gmina powinna aktywnie wspierać obszar związany z rozwojem zaplecza turystycznego i promocją agroturystyki w gminie.

2.9.1. Zaplecze turystyczne

W porównaniu do potencjalnych możliwości turystycznych gminy Chojna, należy stwierdzić, iż baza dla obsługi ruchu turystycznego jest uboga. Gmina dysponuje jedynie 135 miejscami noclegowymi (125 w hotelach i 10 w pensjonatach). Do ważniejszych obiektów infrastruktury turystycznej należy zaliczyć:

- a) na terenie miasta Chojna
 - 2 hotele (przy ul. Wilsona i ul. Kopernika);
 - schronisko młodzieżowe;
 - pole namiotowe;
 - Centrum Informacji Turystycznej;
 - siłownia, solarium i sauna.
- b) na terenach wiejskich
 - pole namiotowe i kwatery prywatne nad jeziorem Jelenin;
 - pole namiotowe i basen – Gospodarstwo Rybackie „Bartex”;
 - kąpieliska nad jeziorami : Jelenin, Mętno, Stoki i Narost

- klub jeździecki w Raduniu i Stokach;
- Ośrodek Wypoczynkowy Politechniki Szczecińskiej;
- kwatery prywatne na terenie gminy

Ponadto rzeka Odra przepływająca przez teren gminy stwarza możliwość wybudowania tam w przyszłości przystani jachtowej lub infrastruktury związanej ze sportami wodnymi.

Na terenie gminy znajduje się jedno gospodarstwo agroturystyczne, co powinno skierować obszar działań gminy w kierunku edukacji mieszkańców dotyczącej prowadzenia tego typu działalności. Stanowiłoby to szansę na aktywizację zawodową środowisk wiejskich i zmniejszenia ukrytego bezrobocia agrarnego na obszarach wiejskich w gminie.

Korzystając ze sprzyjających warunków przyrodniczo – krajobrazowo - kulturowych, gmina powinna postawić na zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej (ukierunkowanej głównie na wypoczynek letniskowy), w celu pełnego wykorzystania swojego potencjału turystycznego.

Ponadto przez teren miasta Chojna poprowadzona jest ścieżka rowerowa, biegnąca ulicą Narciarską i prowadząca dalej do terenów byłego lotniska wojskowego.

